THIÊN TAI LỚN TRONG VỤ MÙA 1994 Ở NAM HÀ

KS. Khương Văn Biên
Đài KTTV Nam Hà - Ninh Bình

Vụ mùa 1994 thiên tai lớn gây thiệt hại nghiêm trọng đến kết qủa sản xuất nông nghiệp của Nam Hà.

Lượng mưa lớn tập trung hiếm thấy trong lịch sử. Từ 1-VI đến 31-X lượng mưa trung bình 2150 - 2300 mm, cao hơn trung bình nhiều năm 710 - 860mm. Cả vụ có hai đợt mưa lớn.

- Đầu vụ: Cuối tháng VI trong tháng VII lượng mưa phổ biến 750 - 800mm, gây ngập úng, làm thiệt hại mạ và lúa sau cấy. Nhiều diện tích phải gieo cấy lại 2 - 3 lần. Đến 15-VIII mới hoàn chỉnh gieo cấy lúa mùa. Mặc dù khó khăn lớn nhưng toàn tỉnh vẫn cấy được 117.800 ha, vượt kế hoạch 2% diện tích.

- Giữa và cuối vụ: Từ cuối tháng VIII đến trung tuần tháng IX chịu ảnh hưởng của 3 cơn bão số 6, 7, 8; mưa lớn tập trung trong thời gian ngắn, lượng mưa các nơi trong tỉnh 950 - 1200mm (vượt xa mức thiết kế của các công trình thủy lợi).

Mưa lớn lại có lũ cao trên sông Hồng, sông Đào, sông Đáy và sông nội đồng đều vượt báo động III gây khó khăn cho việc tiêu nước trong đồng.

Trong toàn tỉnh, đặc biệt là các huyện phía bắc, tuy đã tập trung cao độ chống úng cứu lúa, song mức độ thiệt hại vẫn rất nghiêm trọng. Diện tích mất trắng 31.588 ha. Diện tích giảm năng suất trên 50%: 9.820 ha. Diện tích giảm năng suất 30-50%: 10.005 ha. Diện tích giảm năng suất dưới 30% 8.507 ha. Tổng diện tích bị thiệt hại: 59.920 ha, chiếm 50,9% diện tích gieo cấy, trong đó diện tích mất trắng và thiệt hại trên 50% là 41.408ha. Những huyện bị thiệt hại nặng nghiêm trọng là Thanh Liêm, Bình Lục, Ý Yên.

Thời tiết giai đoạn lúa mùa sớm, mùa trung, mùa chính vụ đều không thuận lợi: mưa liên tục, ánh sáng ít, gió mạnh nên hầu hết các trà đều có tỷ lệ lép cao, trên 30% lúa đổ non.

Sâu bệnh cuối vụ diễn biến phức tạp, một số đối tượng sâu bệnh gây hại phát sinh trên diện rộng ở nhiều vùng. Bệnh bạc lá đã gây hại trên tất cả các giống mùa sớm, mùa trung và CR 203... Rầy nâu tập trung phá hại trên các giống Trung Quốc và đặc sản. Sâu cắn dé gây hại trên giống mộc tuyền và nếp, tuy phát hiện và tổ chức chỉ đạo phòng trừ kịp thời, nhưng do mưa liên tục nên đã hạn chế hiệu qủa của thuốc.

Do những thiên tai như trên đã làm giảm năng suất và tổng sản lượng vụ mùa nghiêm trọng, đặc biệt vùng phía bắc tỉnh thiệt hại lớn hiếm thấy trong lịch sử vụ mùa. Tổng sản lượng thiệt hại 24,7 vạn tấn, tương đương 321,1 tỷ đồng (tính với giá 1.300 đ/kg).

Trải qua một vụ mùa thiên tai lớn, Nam Hà tập trung tổng kết rút kinh nghiệm về giống, cơ cấu giống, các biện pháp kỹ thuật thâm canh vụ mùa, nhóm mùa chính vụ, đã xác định lại vị trí của mộc tuyền trong cơ cấu, nhóm mùa sớm, mùa trung, cũng đã xác định những giống có tiềm năng năng suất cao, chống chịu bạc lá tốt để bố trí gieo cấy trên diện rộng trong vụ mùa tới. Kiên quyết loại bỏ các giống nhiễm bạc lá nặng khỏi cơ cấu vụ mùa.